

**Силабус
навчальної дисципліни**

«КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ПРОФЕСІЙНІЙ ПАТОЛОГІЇ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	Бакалавр
Статус дисципліни	За вибором
Група	I MC-22
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра клінічного медсестринства, акушерства та гінекології
Викладачі курсу	Карпінська Т.Г. , канд. мед. наук, доцент, викладач вищої кваліфікаційної категорії
Контактна інформація викладачів	E-mail: t.karpinska@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Модулів – 1 Рік підготовки – 1 Семестр – 2 Лекції – 14 год. Практичні заняття – 36 год. Самостійна робота – 40 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Клінічне медсестринство в професійній патології» є дисципліною за вибором з спеціальності “Сестринська справа”. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для вирішення професійних завдань при обстеженні сестрою медичною пацієнта та оцінки стану його здоров'я, встановленні медсестринського діагнозу, плануванні та реалізації медсестринських втручань. Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння етапів медсестринського процесу при захворюваннях органів і систем, обумовлених негативним впливом факторів виробничого середовища.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Клінічне медсестринство в професійній патології» є: отримання теоретичних знань з питань етіології, патогенезу, класифікації, клінічних ознак, лікування і профілактики найбільш поширених професійних хвороб, формування практичних навичок відповідно до етапів медсестринського процесу. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • методи аналізу даних професійного анамнезу та санітарно-гігієнічної характеристики умов праці із застосуванням їх у діагностиці професійних захворювань; • особливості клінічної картини, діагностики та профілактики професійних хвороб; • особливості працездатності та праці при професійних хворобах; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проаналізувати професійний маршрут; • оцінити санітарно-гігієнічну характеристику робочого місця; • провести обстеження та визначити стан здоров'я хворого з професійним захворюванням; • застосувати основні принципи догляду за хворими з професійними хворобами; • сформулювати попередній діагноз при профзахворюваннях; • скласти план індивідуальних профілактичних та реабілітаційних заходів професійних захворювань; • скласти план-графік проведення попередніх та періодичних медичних оглядів працівників промислових підприємств з професійними шкідливостями; • надати невідкладну долікарську допомогу при найбільш частих загрозливих станах, пов'язаних із професійними отруєннями. ▪ надавати домедичну та медичну допомогу при невідкладних станах в межах незалежних та залежних втручань при: <ul style="list-style-type: none"> ○ нападі бронхіальної астми; ○ легеневій кровотечі; ○ непритомності; ○ колапсі; ○ шоці; ○ нападі стенокардії; ○ інфаркті міокарду; ○ гострій лівошлуночкової недостатності; ○ гіпертензивному кризі; ○ блюванні; ○ шлунково-кишкової кровотечі; ○ печінковій кольці; ○ нирковій кольці; ○ діабетичній комі; ○ гіпоглікемічній комі; ○ анафілактичному шоці; ○ гострих алергічних станах; • проводити підготовку та забір біологічного матеріалу для лабораторних досліджень; • проводити підготовку пацієнта до інструментальних методів обстеження; • виконувати заходи, спрямовані на підтримання інфекційної безпеки, санітарно-протиепідемічного та лікувально-охоронного режимів закладів охорони здоров'я; • планувати свій робочий час, організовувати свою працю; • вести облік використання отруйних та сильнодіючих засобів, наркотиків; • вести медичну документацію.
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>Згідно з вимогами ОПП дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:</p>

	<p><i>інтегральна:</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі медсестринства, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;</p> <p><i>загальні:</i> здатність вчитися та бути сучасно навченим, застосовувати знання у практичних ситуаціях, використання інформаційних і комунікаційних технологій, володіти іноземною мовою та сучасними програмними забезпеченням, діяти на основі етичних та деонтологічних міркувань (мотивів), забезпечення конкурентоспроможності випускника на ринку праці.</p> <p><i>спеціальні (фахові, предметні):</i> ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь) та медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та забору матеріалу для лабораторних досліджень, ставити медсестринський діагноз. При непередбачених ситуаціях вміти – швидко орієнтуватись, мислити та приймати рішення в межах своєї компетентності.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої (фахової передвищої) освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p> <p>Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.</p> <p>Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.</p> <p>Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.</p>
<p>Структура курсу Теми лекцій</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вчення про професійні хвороби. Класифікація, діагностика та профілактика професійних хвороб. 2. Клінічні варіанти професійних захворювань, обумовлених дією виробничого пилу. 3. Хвороби, зумовлені дією фізичних факторів виробничого середовища. Вібраційна хвороба. Променева хвороба. 4. Професійні хвороби, пов'язані зі зміною атмосферного тиску. Вплив на

	<p>організм високих і низьких температур виробничого середовища.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Професійні отруєння з переважним ураженням нервової системи. 6. Професійні отруєння з переважним ураженням крові. 7. Професійні отруєння сільськогосподарськими пестицидами і мінеральними добривами.
<p>Теми практичних занять</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клінічне обстеження пацієнтів із захворюваннями, обумовленими дією виробничого пилу. 2. Клінічне обстеження пацієнтів при хворобах, обумовлених дією фізичних факторів виробничого середовища. Вібраційна хвороба. 3. Клінічне обстеження пацієнтів при хворобах, обумовлених дією фізичних факторів виробничого середовища. Променева хвороба. 4. Клінічне обстеження пацієнтів при хворобах, обумовлених зміною атмосферного тиску. 5. Клінічне обстеження пацієнтів при хворобах, обумовлених впливом високих і низьких температур виробничого середовища. 6. Клінічне обстеження пацієнтів з переважним ураженням нервової системи. 7. Клінічне обстеження пацієнтів з переважним ураженням крові. 8. Клінічне обстеження пацієнтів з отруєннями сільськогосподарськими пестицидами і мінеральними добривами. 9. Модульний контроль 1. Предмет професійної патології. Робота медичної сестри-бакалавра у відділенні професійної патології.
<p>Теми самостійної роботи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація та проведення попередніх і періодичних медичних оглядів, реабілітації при професійних захворюваннях (відповідно до наказів МОЗ України). 2. Бериліоз та інші пневмоконіози від пилу металів, органічного та змішаного пилу. Скласти алгоритм диференціальної діагностики пневмоконіозів із туберкульозом легенів, хронічним пиловим бронхітом. 3. Скласти алгоритм диференціальної діагностики професійної бронхіальної астми і серцевої астми. 4. Вплив шуму на організм людини. 5. Вплив електромагнітних хвиль радіочастот на організм людини. 6. Охарактеризувати вплив лазерного випромінювання на організм людини. 7. Професійні захворювання опорно-рухового апарату. 8. Професійні захворювання медичних працівників. 9. Отруєння тетраетилсвинцем, окисом вуглецю. Інтоксикація хлорованими вуглеводнями. 10. Інтоксикація речовинами припікаючої дії, барбітуратами та пестицидами.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійні хвороби: Підручник /Капустник В.А., Костюк І.Ф., Бондаренко Г.О. та ін.]. – Київ ВСВ «Медицина», 2015 – 536 с. 2. Професійні хвороби: Підручник /Капустник В.А., Костюк І.Ф., Бондаренко Г.О. – Київ ВСВ «Медицина», 2017 – 536 с. 3. Кузів П.П. Професійні хвороби / П.П.Кузів, Л.П. Боднар, Л.П. Покинтьчереда. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. – 296 с. 4. Маленький В.П. Професійні хвороби / В.П. Маленький. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 336 с. 5. Коломоєць, М.Ю. Професійні хвороби / Коломоєць, М.Ю., Хухліна О.С. — К.: Здоров'я, 2004. — 628 с. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Басанець А.В. Хронічні професійні захворювання бронхолегеневої системи / А.В. Басанець // Журнал практичного лікаря. – 2000. - №3. – С. 11-

	<p>18.</p> <p>2. Внутрішні хвороби: посібник у 10 ч.: Упоряд. О.О. Абрагамович. — Т. 2, Ч. 9: «Професійні хвороби» / Львів: ВАТ “Львівська книжкова фабрика “Атлас”, 2004. — С. 461—521.</p> <p>3. Артамонова, В.Г. Профессиональные болезни. Учебник – 4-е изд., перераб. и доп. / Артамонова В.Г., Мухин Н.А. — М.: Медицина, 2006. — 480 с.</p> <p>4. Костюк, І.Ф. Occupational diseases. Професійні хвороби: Підручник (англійською мовою) / Костюк І.Ф., Капустник В.А. — Харків: Факт, 2005. — 416 с.</p> <p>5. McCunney, R.J. A Practical Approach to Occupational and Environmental Medicine. – 3rd edition / McCunney R.J., Rountree P.P., Barbanel C.S., Borak J.B., Bunn W.B. — Lippincott Williams & Wilkins, 2003. — 912 p.</p> <p>6. Rosenstock, L. Textbook of Clinical Occupational and Environmental Medicine. — 2nd edition. / Rosenstock L., Cullen M.R. Brodtkin C., Redlich C. — Saunders, 2004. — 1328 p.</p>																																			
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов’язковим виставленням оцінки.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді модульних контролів (тестові завдання та контроль практичних навичок), залік.</p>																																			
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Форми та методи, які будуть використовуватися під час навчального процесу: лекції, презентації, дискусії.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom.</p> <p>Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи)</p>																																			
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або Google Classroom.</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>																																			
<p>Критерії оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Схема нарахування та розподіл балів</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="6">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th> <th rowspan="3">СМО</th> <th rowspan="3">ПМО</th> <th rowspan="3">ECTS</th> <th rowspan="3">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="6">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th>T1</th> <th>T2</th> <th>...Tn</th> <th>САП</th> <th>МК 1</th> <th>МО</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1; САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу; МК модульний контроль; МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК; СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО; ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ЄКТС</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 33%;">За 100-бальною</td> <td style="width: 33%;">За національною шкалою</td> <td style="width: 33%;">За шкалою ECTS</td> </tr> </table>	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою	Модуль 1						T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО											За 100-бальною	За національною шкалою	За шкалою ECTS
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО					ECTS	За національною шкалою																							
Модуль 1																																				
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО																															
За 100-бальною	За національною шкалою	За шкалою ECTS																																		

шкалою		
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

1. Професійна патологія як клінічна дисципліна. Історичний нарис.
2. Професійні шкідливості як фактори виробничого середовища або технологічного процесу, які негативно впливають на організм людини. Класифікація професійних шкідливостей.
3. Класифікація професійних хвороб.
4. Принципи профілактики професійних захворювань і отруєнь.
5. Структура професійної захворюваності в Україні та країнах зарубіжжя.
6. Облік, реєстрація та розслідування випадків професійних отруєнь і професійних захворювань в Україні. Законодавча документація.
7. Організація та проведення попередніх і періодичних медичних оглядів. Законодавча документація.
8. Загальна характеристика виробничих аерозолів.
9. Пневмоконіози. Класифікація пневмоконіозів.
10. Силікоз: етіологія, патоморфологія, клінічні прояви, класифікація, план лікування.
11. Діагностика і диференціальна діагностика силікозу.
12. Пневмоконіози від пилу металів.
13. Пневмоконіози від органічного пилу.
14. Пневмоконіози від змішаного пилу.
15. Бериліоз: етіологія, патоморфологія, клінічні прояви, лікування, профілактика.
16. Диференціальна діагностика пневмоконіозів.
17. Професійна бронхіальна астма: етіологія, патогенез, клінічні прояви, лікування, профілактика.
18. Невідкладна допомога при приступі професійної бронхіальної астми.
19. Диференціальна діагностика професійної бронхіальної астми і серцевої астми.
20. Хронічний пиловий бронхіт: етіологія, патоморфологія, клінічні прояви, лікування.
21. Санітарно-гігієнічна характеристика умов праці на виробництвах з професійними шкідливостями.
22. Загальна характеристика фізичних факторів виробничого середовища.
23. Вібраційна хвороба: етіологія, патогенез, види вібрації, клінічні прояви в залежності від виду діючої вібрації.
24. Особливості клінічних проявів ранніх стадій вібраційної хвороби.
25. Принципи лікування, профілактики та реабілітаційні заходи по відношенню до пацієнтів з вібраційною хворобою.
26. Вплив шуму на організм людини.
27. Вплив електромагнітних хвиль радіочастот на організм людини.
28. Вплив лазерного випромінювання на організм людини.
29. Променева хвороба: етіологія, патогенез, класифікація, профілактика.
30. Гостра променева хвороба: етіологія, клінічні симптоми, діагностика та обстеження пацієнтів.
31. Невідкладна медична допомога при гострій променевій хворобі.

32. Вплив високих і низьких температур виробничого середовища на організм людини.
33. Патогенез теплових уражень та захворювань, викликаних дією високих температур.
34. Гіпертермічна форма перегрівання: клінічні симптоми, лікування, профілактика.
35. Судомна форма перегрівання: клінічні симптоми, лікування, профілактика.
36. Сонячний удар: невідкладна допомога, догляд за пацієнтами, профілактика.
37. Хронічне (тривале) перегрівання: клінічні симптоми, лікування, профілактика.
38. Відмороження: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні симптоми в залежності від ступеня відмороження.
39. Замерзання (гіпотермія): етіологія, патоморфологічні зміни, діагностика, лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
40. Вплив підвищеного атмосферного тиску на організм людини.
41. Кесонна хвороба: етіологія, патогенез, клінічні симптоми, класифікація.
42. Лікувальна декомпресія при кесонній хворобі, догляд за пацієнтами, профілактика.
43. Хронічна декомпресійна хвороба: етіологія, клінічні симптоми, лікування, профілактика, експертиза працездатності.
44. Вплив зниженого атмосферного тиску на організм людини.
45. Висотна хвороба: етіологія, патогенез, клінічні симптоми, догляд за пацієнтами, профілактика.
46. Диференціальна діагностика висотної та гірської хвороби.
47. Лікування, профілактика, експертиза працездатності при тривалій дії на організм зниженого атмосферного тиску.
48. Основні методи виведення токсичних речовин з організму.
49. Професійні захворювання опорно-рухового апарату.
50. Професійні захворювання медичних працівників.
51. Критерії визначення ступеня тяжкості та стадії гострої інтоксикації окисом вуглецю.
52. Загальні відомості про професійні інтоксикації і принципи невідкладної допомоги при гострих інтоксикаціях.
53. Принципи невідкладної допомоги при гострих інтоксикаціях.
54. Отруєння ртуттю та її неорганічними сполуками: етіологія, патогенез, види отруєння.
55. Принципи лікування пацієнтів при отруєнні ртуттю, експертиза працездатності, профілактика.
56. Отруєння марганцем і його сполуками: етіологія, патогенез, види отруєння.
57. Принципи лікування пацієнтів при отруєнні марганцем, експертиза працездатності, профілактика.
58. Отруєння тетраетилсвинцем: етіологія, клінічні симптоми, лікування, профілактика.
59. Професійні отруєння ароматичними вуглеводнями: етіологія, патогенез, види отруєння.
60. Принципи лікування пацієнтів при отруєнні ароматичними вуглеводнями, експертиза працездатності, профілактика.
61. Професійні отруєння свинцем та його неорганічними сполуками: етіологія, патогенез, види отруєння.
62. Лікування, невідкладна допомога, антидотна терапія при гострих інтоксикаціях свинцем та його неорганічними сполуками.
63. Особливості експертизи працездатності при свинцевій інтоксикації.

	<p>64. Інтوكсикація хлорованими вуглеводнями: етіологія, клінічні симптоми, догляд за пацієнтами, профілактика.</p> <p>65. Невідкладна допомога при гострому отруєнні хлорованими вуглеводнями, експертиза працездатності.</p> <p>66. Інтоксикація барбітуратами: механізм дії, класифікація барбітуратів.</p> <p>67. Клінічні прояви отруєння барбітуратами, диференціальна діагностика, лікування, профілактика.</p> <p>68. Невідкладна допомога при гострій інтоксикації барбітуратами, експертиза працездатності, профілактика.</p> <p>69. Гостре отруєння оцтовою есенцією: клінічні симптоми залежно від ступеня тяжкості.</p> <p>70. Невідкладна допомога при гострих інтоксикаціях оцтовою есенцією, догляд за пацієнтом, експертиза працездатності, профілактика.</p> <p>71. Загальна характеристика пестицидів, що застосовуються в сільському господарстві, класифікація.</p> <p>72. Загальноклінічні синдроми інтоксикації пестицидами.</p> <p>73. Інтоксикація хлорорганічними сполуками: механізм дії, клінічні симптоми, лікування, профілактика.</p> <p>74. Інтоксикація фосфорорганічними сполуками: механізм дії, клінічні симптоми, лікування, профілактика.</p> <p>75. Невідкладна допомога та антидотна терапія при отруєннях фосфорорганічними сполуками.</p> <p>76. Особливості клінічного перебігу отруень в залежності від хімічного складу пестицидів.</p> <p>77. Професійні хвороби, обумовлені контактом з мінеральними добривами та їх компонентами.</p> <p>78. Профілактика отруень пестицидами (законодавча документація).</p>
Опитування	З метою оцінювання якості курсу буде надано анкету для заповнення студентами по завершенню курсу